

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีได้ระบุนโยบายของมหาวิทยาลัยว่าจะเป็น “มหาวิทยาลัยชั้นนำในภูมิภาค และเป็นที่ยึดเหนี่ยวของปวงชน” (แผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีงบประมาณ 2548) มีพันธกิจ 8 ข้อ เช่น ข้อ 1. แสวงหาความจริงเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์หนึ่งคือการเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป้าประสงค์คือเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ 2 กลยุทธ์ ได้แก่เพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยแก่อาจารย์และหาแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในช่วงปี 2548 - 2551 คือจำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาด้านวิจัยต้องเพิ่มขึ้นเป็น 110 คน จำนวนงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอกต้องเพิ่มขึ้นเป็น 34 ทุน และจำนวนงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนภายในต้องเพิ่มขึ้นเป็น 215 ทุน

ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นสภาพที่คาดหวังแต่ในสถานการณ์ปัจจุบัน ในปีงบประมาณ 2547 อาจกล่าวได้ว่าบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาด้านวิจัยอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ คือนักวิจัย 8 โครงการที่ได้รับการทุนจาก 11 ชุดโครงการของสถาบันราชภัฏ จำนวนงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนแหล่งทุนจากภายในมี 42 โครงการ สภาพการณ์เช่นนี้สามารถระบุได้ว่าในแง่ปริมาณงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณียังมีน้อย

ภายใต้การสนับสนุนของหน่วยจัดการงานวิจัยกลางเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสกว. ในปีงบประมาณ 2547 สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับการพัฒนา และได้รับงบประมาณสนับสนุนเพื่อบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 176,000 บาท ได้ดำเนินงานและเริ่มต้นเรียนรู้การจัดการงานวิจัยในมหาวิทยาลัย เพื่อเอื้อต่อนักวิจัย

ซึ่งผลการดำเนินงานการจัดการงานวิจัยในช่วงปีที่ผ่านมา นักวิจัยและอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีได้ให้ข้อมูลว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยของนักวิจัย คือ การเบิกจ่ายเงิน การจัดทำบัญชี พัสดุ การรายงานสอนและงานอื่น การประสานงานของสำนักวิจัย ความร่วมมือ และขาดทักษะการวิจัยแบบ PAR ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคดังกล่าว เป็นปัจจัยที่ตรงกับที่ระบุไว้

ในเอกสารประเมินสถานการณ์และผลที่ได้จากการบริหารจัดการงานวิจัย 11 ชุดโครงการวิจัย เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ ปี 2547 ซึ่งพบว่าประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าต้องแก้ไข คือลดภาระการสอนที่เอื้อให้ทำวิจัย (72%) และให้แก้ไขให้มีความคล่องตัวในการเบิกจ่ายเงิน (53 %) ส่วนประเด็นที่เอื้อให้พอทำงานได้ เช่น มีระบบการประสานงานการวิจัย (62%) และสนับสนุนเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการ (47) แต่ข้อมูลจากงานการเงินคือ นักวิจัยเบิกเงินเข้าไม่เป็นไปตามแผนงบประมาณ

จากสถานการณ์ดังกล่าว สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มีความจำเป็นต้องวิเคราะห์สถานการณ์การบริหารจัดการงานวิจัยดำเนินการวิจัยและพัฒนาระบบการเงิน บัญชี พัสดุ เพื่อสนับสนุนระบบบริหารจัดการงานวิจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่เอื้อต่อการทำวิจัยที่มีคุณภาพให้แก่อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่จะมาเป็นนักวิจัยและนักวิจัยซึ่งมีเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วโดยในปีงบประมาณ 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ได้รับการจัดสรรทุนวิจัยของชุดโครงการวิจัยและพัฒนา 10 (8 ชุด) จำนวนทั้งสิ้น 14 โครงการ (ภายใต้ 7 ชุดโครงการ) นอกจากนั้นยังมีโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายการวิจัยภาคเหนือตอนบนอีกจำนวน 4 โครงการ

1.2 เป้าหมายของการวิจัย

เพื่อให้ได้ระบบการเงิน บัญชี พัสดุ ที่มีความคล่องตัว เป็นธรรม สนับสนุน การทำงานวิจัย ในมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

1.3 คำถามการวิจัย

(1) สถานการณ์การบริหารจัดการงานวิจัยด้านการเงิน บัญชี พัสดุของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางเป็นอย่างไร

(2) ระบบการเงิน บัญชี พัสดุ ที่เป็นระบบสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางควรประกอบด้วยอะไรบ้าง

(3) ผลของการทดลองใช้ระบบการเงิน บัญชี พัสดุ ที่พัฒนาขึ้นเป็นอย่างไร

(4) องค์ความรู้การวิจัยและพัฒนาระบบสนับสนุนการวิจัยด้านการเงิน บัญชี พัสดุ มีอะไรบ้าง

1.4 ขอบเขตการวิจัย (เนื้อหา เวลา และพื้นที่)

ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางเพื่อให้ได้องค์ความรู้การวิจัยและพัฒนาระบบการเงิน บัญชี พัสดุ ซึ่งเป็นระบบสนับสนุนการวิจัย

ขอบเขตเวลา

1 ปี (เมษายน 2548 - มีนาคม 2549)

ขอบเขตพื้นที่

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

1.5 วัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อวิจัยและพัฒนาระบบสนับสนุนการวิจัยด้านการเงินบัญชี พัสดุ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การบริหารจัดการงานวิจัยด้านการเงิน บัญชี พัสดุของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
2. เพื่อพัฒนาระบบการเงิน บัญชี พัสดุ ให้เป็นระบบที่สนับสนุนการดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. เพื่อทดลองใช้ระบบการเงิน บัญชี พัสดุที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้การวิจัยและพัฒนาระบบสนับสนุนการวิจัยด้านการเงินบัญชี พัสดุ

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัด

ผลผลิต

- (1) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางมีระบบการเงิน บัญชี พัสดุ เป็นระบบสนับสนุนการวิจัยที่มีความเหมาะสม มีความคล่องตัวเป็นธรรมและเอื้อต่อการยกระดับปริมาณและคุณภาพงานวิจัย
- (2) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางมีองค์ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาระบบการเงิน บัญชี พัสดุ ที่สนับสนุนการวิจัย

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดกระบวนการ

- (1) มีผลการวิเคราะห์สถานการณ์การบริหารจัดการงานวิจัยระบบการเงิน บัญชี พัสดุ
- (2) มีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กรณีตัวอย่างที่ดี และบทเรียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบ

การเงิน บัญชี พัสดุ

- (3) มีผลการวิเคราะห์รูปแบบทางเลือกของระบบการเงิน บัญชี พัสดุ
- (4) มีแผนและระบบการเงิน บัญชี พัสดุที่วิจัยและพัฒนาขึ้น
- (5) มีรายงานการดำเนินงานและผลการประเมินการทดลองใช้ระบบการเงิน บัญชี พัสดุ

ตัวชี้วัดผลผลิต

- * มหาวิทยาลัยมีการนำเอาระบบการเงิน บัญชี พัสดุที่วิจัยและพัฒนาไปใช้

1.7 สมมติฐานและกรอบความคิดการวิจัย

สมมติฐาน

ระบบสนับสนุนการวิจัยคือระบบการเงิน บัญชี พัสดุ ที่ได้วิจัยและพัฒนาขึ้น เป็นระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการวิจัยทำให้นักวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ทำงานได้อย่างคล่องตัว ดำเนินการวิจัยบรรลุตามเป้าหมายรายงานผลการวิจัยทันตามกำหนดทุกคน และทำให้มีผลงานวิจัยเพิ่มมากขึ้น

กรอบความคิดการวิจัย

